

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino sred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Določniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Važna šolska zadeva.

Vsled zankaza vis. c. kr. dež. šols. sveta štajerskega stavilo se je v teku tega leta do vseh okr. šolsk. svetov vprašanje, v katerem šolskem letu naj se začne poduk v nemščini.

Vsi okrajni šolski sveti dali so odgovor in ta se je predložil vis. c. kr. dež. šolsk. svetu v Gradcu.

Gospoda v Gradcu pričakovala je, da bo odgovor tak, kakoršnega si je ona želela, — ugoden za blaženo nemščino.

Temu ni bilo tako. Slovenci v veliki večini niso postavili materinščine v kot in tujščine za pogrnjeno mizo.

In glej, kaj se zgodi!

Gospoda v Gradcu ponavlja prejšnje vprašanje in hoče spet odgovora.

Kaj pa se ji naj odgovori? Možje, ki so dali prvokrat odgovor, so stvar gotovo dobro premislili in bi drugokrat ne mogli dati drugega odgovora, kakor so ga dali prvokrat. Isto ponavljati pa bi bilo odveč.

Kaj tedaj storiti?

Molčati in stvar pustiti pri prvem sklepu, bode najboljši odgovor in nihče ne pride v zadrego. Bati se ni nič, zgoditi se ne more nič. Korajža velja.

Dr. Jurtela.

Imenitni spomini.

Da Madjari niso vselej to bili v Avstriji, kar so sedaj in da še posebej avstrijsko cesarstvo ni toliko na dolgu Madjarom, kolikor so le-ti cesarstvu, za to nam priča veličastno praznovanje, ki se je vršilo v Budi v pričo Njih veličanstva svetlega cesarja.

Ohaja se namreč 200letnica, kar so avstrijski vojaki Budo, glavno mesto ogerske skupine, oteli turški sili. Le-ta je bila od leta 1541 v rokah Turkov. Od todi so pa oni razsajali ter na vse strani požigali in morili, da je bila groza, izlasti še za našo, štajersko deželo. —

Leta 1683 pa so Turki bili segli celo po Dunaju. Njih veliki vodja, Kara Mustafa, je vzprejel nalog, Dunaj podvreči sultanu, toda ni se mu posrečilo, mesta v svoje roke dobiti. Cesarstva vojska je Turke do dobra natepla ter jih je podila globoko doli na Oggersko. Ostrogon, veliko in trdno mesto, v katerem prebiva prvi škof ogerskih dežel, jim je vzela in poleg tega še več drugih, imenitnih trdnjav.

Pomoč božja bila je tu očitna in na njo se je opiral knez Starhemberg, ki je bil Dunaj srečno branil zoper turške drhali, lotil se je leta 1684 trdnjave Buda ter jo hotel vzeti Turkom, toda v tem ni imel sreče, kajti Turki so ga vselej odbili. Bili so hrabri in imeli so dovolje vojakov.

Sedaj je bil mir celi dve leti, niti cesar Leopold niti Turki niso kaj posebnega začeli, a moči, vojsčake so zbirali ter se tako pripravljali na novo, trdo bitko. Do nje je tudi prišlo, toda še le leta 1686. Cesar Leopold se je zavezal z nemškimi knezi ter sklenil konec storiti turški moči po ogerskih deželah. Dalje je ni mogel pretrpeti — sramote, da še stoji turški polumesec na kršč. cerkvah.

Brez božje pomoči pa se ni upal kaj doseči, tedaj pa je ogerski vojskovodja, grof Nikolaj Eszterhazy, položil dno novi cerkvi na Dunaju — na čast Mariji Pomočnici. Ta cerkev še stoji sedaj, kakor da je vedni spomin za nas, da brez pomoči božje naše cesarstvo ni nastalo, pa se tudi ne bo brez nje obdržalo.

Cesar se je zanesel v tem oziru na sv. Očeta v Rimu, takrat Inocencija XI. Sv. Oče so tudi v resnici kar h krati poslali 200.000 tolarjev in rimski kardinalje so še 100.000 tolarjev navrgli, češ, da bode cesarju mogoče obilnišo vojsko zbrati. Pravi se, da so tudi rimske gospé enako svoto v isti namen pridjale. Oj to je bilo še takrat dobro, krščansko življenje po mestih!

Škofje po cesarstvu, gospé in krščansko ljudstvo je še svoj, in to ne mal del pridjalo